

การรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในเขต

กรุงเทพมหานคร

Sexually Transmitted Diseases Health Literacy among Men Who Have Sex with Men Who Use Dating Application in Bangkok

สุริยนต์ ไหวพินิจ,* ศรีรัฐ ภัคธีรณชิต ** และนพดล อินทร์จันทร์**
Suriyon Waipinit,* Srirath Pakdeeronachit,** & Noppadol Inchan **

วันที่รับบทความ 20 กรกฎาคม 2565

วันที่แก้ไขบทความ 8 กันยายน 2565

วันที่ตอบรับบทความ 22 กันยายน 2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชายรักร่วมเพศในกรุงเทพมหานคร ที่มีและไม่มีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์จากการนัดพบผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน และใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะใช้วิธีสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองผ่านอินเทอร์เน็ตและสื่อออนไลน์เป็นสื่อที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงได้มากที่สุด 2) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) การจัดการตนเอง

* นิสิตปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารวิทยาศาสตร์และสุขภาพ วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

* Graduate student, Master of Arts Program in Science and Health Communication, College of Social Communication Innovation, Srinakharinwirot University

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** Assistant Professor Dr., College of Social Communication Innovation, Srinakharinwirot University

เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้เป็นบางครั้ง 4) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการตัดสินใจที่ถูกต้องในประเด็นเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แต่ไม่สามารถแนะนำให้เพื่อนใช้ถุงยางอนามัยป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หากทราบว่าเพื่อนไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่น 5) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มที่เคยนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์และกลุ่มที่ไม่เคยนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ชายรักร่วมเพศ / โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ / แอปพลิเคชันหาคู่

Abstract

This quantitative research was to 1) study sexually transmitted diseases (STDs) health literacy among men who have sex with men who use dating applications in Bangkok and 2) compare the knowledge about sexually transmitted diseases (STDs) among those who have had sex and who have had no sex experience from dating applications. A total of 400 participants provided information with the online questionnaire. Data were analyzed by descriptive and inferential statistics. The research found that 1) Most of the respondents self-searching via the Internet and online media as the most accessible medium for the majority of respondents. 2) The respondents had a better understanding of overall STDs at a moderate level. 3) Self-management of STDs. It was found that the majority of respondents were able to follow the advice from time to time. 4) Most of the respondents made the right decision on the issue of STDs but were unable to recommend their friends use condoms. 5) The knowledge of STDs among men who have sex with men who use dating applications in Bangkok found no difference between sex dating groups and no-sex dating groups.

Keywords: Men Who Have Sex with Men / Sexually Transmitted Diseases (STDs) / Dating Applications

บทนำ

สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางเพื่อใช้สื่อสารกัน โดยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดพื้นฐานที่ว่ามนุษย์ต้องการสื่อสารหรือมีปฏิสัมพันธ์กัน จึงเกิดการสนทนาที่เป็นการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หรือแชท (Chat) และได้ถูกพัฒนาต่อไปเป็นแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile Application) ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่สามารถทำงานบนอุปกรณ์สื่อสารเพื่อติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นโดยมีตัวช่วยในการทำงานของผู้ใช้งานผ่านตัวกลางที่สามารถติดต่อกับผู้อื่นได้ (สุชาติดา พลาชัยภิมรมย์ศิลป์, 2555)

เป็นการสื่อสารระบบสองทาง (Two-way Communication) จึงทำให้ช่องทางสื่อใหม่โดยการใช้อินเทอร์เน็ตมีความนิยมใช้งานมากเป็นอันดับต้นๆ เห็นได้ชัดจากสถิติการใช้อินเทอร์เน็ตของประชาชนไทยในทุกช่วงวัยเฉลี่ยปี 2561 พบว่า ประชาชนไทยใช้งานอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวันประมาณจำนวน 10 ชั่วโมง 5 นาที ซึ่งมากกว่าปี 2560 ถึง 3 ชั่วโมง 41 นาที โดยในแต่ละวันมีการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ 3 ชั่วโมง 30 นาที (สำนักยุทธศาสตร์ สำนักพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2562) ทำให้สื่อสังคมออนไลน์สามารถสร้างปรากฏการณ์ใหม่ๆ ให้กับวงการสื่อทั่วโลกได้อย่างมากมายไม่เว้นแม้แต่ในประเทศไทย จนอาจกล่าวได้ว่าบทบาทของสื่อสังคมออนไลน์ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนไทยจำนวนมาก (ชุตินันต์ เกิดวิบูลย์เวช, 2558) โดยมีการใช้งานแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile Application) เพื่อวัตถุประสงค์ด้านนันทนาการ ด้านการผ่อนคลายสุขภาพและจิตใจ ผ่านช่องทางแอปพลิเคชันเฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ ยูทูบ ไลน์ อินสตาแกรม และแอปพลิเคชันหาคู่หรือเพื่อน (ขวัญจิรา ตลปัญญาเลิศ และสุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2558)

การหาคู่ผ่านสื่อสังคมโดยการใช้งานผ่านแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile Application) เป็นที่นิยมอย่างมาก ทำให้สามารถเลือกสื่อสารกับบุคคลที่อยู่ใกล้เคียง ถึงแม้ว่าจะไม่เคยรู้จักกันมาก่อน (Smith & Anderson, 2016) จากสถิติของการใช้แอปพลิเคชันหาคู่ (Dating Applications) ในประเทศไทย พบว่ามีกลุ่มชายรักร่วมเพศใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ถึงร้อยละ 73 และมีการนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์โดยใช้แอปพลิเคชันหาคู่ร้อยละ 77 และในกลุ่มชายรักร่วมเพศบางรายมีการใช้สารเสพติดร่วมกับการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกัน (Boonchutima & Kongchan, 2017) ทั้งนี้ จากข้อมูลการรายงานถึงสถานการณ์ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ภายในประเทศไทยในปี 2562 พบว่า มีกลุ่มชายรักร่วมเพศติดเชื้อเอชไอวีจำนวน 406 ราย จากจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ทั้งหมด 1,190 ราย คิดเป็นร้อยละ 34 ของผู้ติดเชื้อรายใหม่ทั้งหมดในปี 2562 (สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2562) แสดงให้เห็นว่าการแพร่กระจายของเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายรักร่วมเพศมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยสื่อสังคมออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งที่มีความเชื่อมโยงทำให้เพิ่มอัตราการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายรักร่วมเพศ

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อหวังว่าผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะได้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการรณรงค์เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัยและการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในเขตกรุงเทพมหานครต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงการรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชายรักร่วมเพศ นิยามอัตลักษณ์ทางเพศ Humphreys (1970 อ้างถึงใน ปุรินทร์ นาคสิงห์, 2558) จัดประเภทของชายรักร่วมเพศตามองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และจิตเวชศาสตร์ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (1) ชายที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับชายเนื่องจากเหตุผลหรือข้อจำกัดในชีวิต (Trade) คือ ชายในกลุ่มนี้ไม่ได้มีความรู้สึกรักร่วมเพศแต่อย่างใด เพียงแต่ต้องการมีเพศสัมพันธ์อาจด้วยเหตุผลบางประการเท่านั้น (2) ชายรักสองเพศ (Ambisexual หรือ Bisexual) หมายถึง ชายที่สามารถมีความรู้สึกทางเพศได้กับเพศชายและเพศหญิง (3) เกย์ (Gay Guys) หมายถึง ชายในกลุ่มนี้มีความเป็นชายและใช้ชีวิตแบบรักร่วมเพศอย่างเปิดเผยในสังคม และ (4) เกย์ที่ไม่ยอมรับว่าตนเองเป็นเกย์ (Closet Queens) คือ ชายในกลุ่มนี้จะไม่ยอมรับว่าตัวเองเป็นเกย์และพยายามปิดบังความรักร่วมเพศของตนเองเอาไว้

2. แอปพลิเคชัน (Application) หรือโมบายแอปพลิเคชัน (Mobile Application) คือ โปรแกรมบนอุปกรณ์สื่อสารที่ใช้ช่วยทำงาน โดยสามารถใช้งานผ่านเครื่องมือที่เรียกว่า อุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile) หรือ อุปกรณ์สื่อสารที่ใช้ในการพกพาที่มีน้ำหนักเบา ใช้พลังงานค่อนข้างน้อย ขนาดไม่ใหญ่และสะดวกต่อการพกพา เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่แบบสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น ในการศึกษาวิจัยนี้ กล่าวถึงแอปพลิเคชันหาคู่ที่นิยมใช้ในกลุ่มชายรักร่วมเพศ

3. การรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คือ ความรู้ความเข้าใจรวมถึงทักษะทางสังคมที่ทำให้เกิดความสามารถเฉพาะบุคคลและทำให้บุคคลนั้นเข้าถึงและทำความเข้าใจ รวมถึงสามารถใช้อุปกรณ์เพื่อให้เกิดสุขภาพที่ดีได้ ในการศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แบ่ง ออกเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้ (1) การเข้าถึงข้อมูล (Access) และการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) (2) ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) (3) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) และ (4) การจัดการตนเอง (Self Management) และทักษะการตัดสินใจ (Decision Skill)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลการรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้ร่วมกับการวางแผนการสื่อสารสุขภาพของหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศ หรือหน่วยงานที่ควบคุมหรือป้องกันการระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศได้

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสุขภาพ (Health Literacy)

การรู้เท่าทันสุขภาพ (Health Literacy) World Health Organization (1998 อ้างถึงใน อังศิรินทร์ อินทรกำแหง, 2560) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า เป็นกระบวนการทางปัญญาและทักษะทางสังคมที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจ และเป็นความสามารถของปัจเจกบุคคลที่จะเข้าถึง เข้าใจและใช้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อส่งเสริมและดำรงรักษาสุขภาพที่ดี

แนวคิดความรอบรู้ด้านสุขภาพของ Nutbeam (2008) เป็นแนวคิดที่ถูกพัฒนามาจากการดูแลรักษาผู้ป่วยทางคลินิกซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงของที่ทำให้เกิดโรค หากมีความรอบรู้ทางด้านสุขภาพในระดับต่ำจะส่งผลต่อพฤติกรรมและการจัดการตนเองด้านสุขภาพ โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การเข้าถึงข้อมูล (Access)
2. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive)
3. ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill)
4. การจัดการตนเอง (Self-Management)
5. การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)
6. ทักษะการตัดสินใจ (Decision Skill)

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) และสื่อใหม่ (New Media)

กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว (2557) ได้นิยาม โซเชียล (Social) ว่าเป็นการแบ่งปันในสังคมซึ่งอาจจะเป็นการแบ่งปันเนื้อหา ไฟล์ ธรรมเนียม ความคิดเห็น หรือการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (รวมกันเป็นกลุ่ม) และมีเดีย (Media) หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร ปัจจุบันการแพร่กระจายของสื่อสามารถเกิดขึ้นได้ง่ายด้วยการแบ่งปันเนื้อหา (Content Sharing) และสื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อที่เปลี่ยนแปลงสื่อเดิมที่เป็นการสื่อสารแบบทางเดียว (One-to-Many) เป็นการสนทนาที่มีผู้เข้าร่วมได้หลายคน (Many-to-Many) การเป็นสื่อสังคมคือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นการรวมกลุ่มพูดคุยหรือสนทนาในหัวข้อเรื่องที่สนใจร่วมกัน

Robert (2010 อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2555) ได้นิยามสื่อใหม่ (New Media) ว่าเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อดิจิทัลที่สามารถกระจายข่าวสารไปได้รวดเร็วและกว้างไกล ตัวอย่างเช่น เครือข่ายการสื่อสารโทรคมนาคมต่างๆที่ได้รวมเอาเสียง ข้อความ และภาพไว้ในสื่อเดียวกัน และสื่อใหม่อาจจะไม่ใช่สื่อที่เกิดขึ้นมาใหม่แต่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของสื่อเดิมที่มีอยู่ แอปพลิเคชันหาคุณในกลุ่มชายรักร่วมเพศ จัดเป็นสื่อใหม่ตามคุณลักษณะของสื่อ โดยสามารถสื่อสารสองทางโดยผู้ใช้งานสามารถสื่อสาร สนทนา ได้ตอบกันได้ สามารถสร้างเนื้อหาเพื่อส่งต่อกับผู้ใช้งานได้ง่ายต่อการเข้าถึง เคลื่อนย้ายและพกพาสะดวก ด้วยการใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือ สามารถรวมกลุ่มทางสังคม รวมถึงการใช้ประโยชน์จากแอปพลิเคชันเหล่านี้ทางการค้าและการบริการสินค้าต่าง ๆ และเพิ่มทางเลือกในการใช้งานได้หลากหลายอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (Sexual Transmitted Disease, STD)

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (2561) กล่าวว่า การมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกันทำให้มีโอกาสนับสัมผัสสารคัดหลั่งที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์และอาจทำให้ผู้สัมผัสสารคัดหลั่งมีโอกาเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี (HIV หรือ Human Immunodeficiency Virus) หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (STD หรือ Sexually Transmitted Disease) อื่นๆ เช่น โรคหนองใน โรคแผลริมอ่อน โรคซิฟิลิส โรคหูดหงอนไก่ โรคเริมที่อวัยวะเพศ โรคหูดข้าวสุก เชื้อราช่องคลอด เชื้อเอชไอวี (HIV หรือ Human Immunodeficiency Virus) เป็นไวรัส

ที่ก่อให้เกิดโรคเอดส์ (AIDS หรือ Acquired Immune Deficiency Syndrome) หรือที่เรียกกันว่าโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องซึ่งเป็นระยะสุดท้ายของผู้ติดเชื้อเอชไอวีทำให้ระบบภูมิคุ้มกันในร่างกายบกพร่องจนร่างกายไม่สามารถต้านทานโรคต่าง ๆ ได้ เช่น วัณโรค ท้องร่วง เยื่อหุ้มสมองอักเสบและมะเร็ง เป็นต้น โดยสาเหตุของการติดเชื้อเอชไอวีเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกัน การใช้สารเสพติด ไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด จากแม่สู่ลูกและจากการได้รับเลือด ตามลำดับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชัยนันท์ เหมือนเพชร, นิภา มหารัชพงศ์ และปจจริย์ อับดุลลาฮาซิม (2563) ที่ศึกษาการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เรื่องเพศกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในประเทศไทย พบว่า วัยรุ่นมากกว่าครึ่งหนึ่งรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เรื่องเพศระดับสูง และมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมโดยวัยรุ่นที่รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เรื่องเพศระดับต่ำ มีโอกาสมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมมากกว่า 2.10 เท่าของวัยรุ่นที่รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เรื่องเพศระดับสูง

วรุทธ พายพายุห์ และพัชนี เจริญรยา (2562) ที่ศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของแอปพลิเคชันหาคู่บนโทรศัพท์มือถือของกลุ่มชายรักชาย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้แอปพลิเคชันหาคู่ของกลุ่มชายรักชายมีปัจจัยภายในซึ่งเกิดจากอารมณ์ ความรู้สึกหรือความต้องการบางสิ่งบางอย่างโดยใช้แอปพลิเคชันหาคู่เป็นสื่อกลางให้ตอบสนองความต้องการนั้น และแรงจูงใจในการใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกลุ่มชายรักชายคือ การสื่อสารกับชายรักชายโดยมีปัจจัยรองของแรงจูงใจ คือ ต้องการตอบสนองอารมณ์ทางเพศในการค้นหาคู่สนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ซึ่งเป็นสื่อกลางในการหาคนที่มีความต้องการทางเพศเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ทำให้ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในระดับใดก็ตามก็สามารถตัดสินใจนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์ผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ได้

รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์ (2560) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารเรื่องเพศและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนชายรักชาย จังหวัดชลบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนชายรักชายมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนชั่วคราวร้อยละ 67 และมีความสม่ำเสมอในการใช้ถุงยางอนามัยกับทั้งคู่นอนชั่วคราวร้อยละ 51 การวัดความรู้ความเข้าใจว่าถุงยางอนามัยสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการติดเชื้อเอชไอวีได้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนชั่วคราวในกลุ่มเยาวชนชายรักชายในจังหวัดชลบุรี

ประทักษ์พงษ์ วงศ์กิติ (2557) ที่ศึกษาความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชพีวี ของกลุ่มชายรักชาย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มชายรักชายในจังหวัดเชียงใหม่มีระดับความรู้เกี่ยวกับเชื้อเอชพีวี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่นอนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่นอนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Cochran (1977, อ้างถึงใน ธีระวุฒิ เอกะกุล, 2549) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนหรือผิดพลาดที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 หรือ ที่ระดับนัยสำคัญ .05

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ โดยมีหัวข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ ประเภทที่พักอาศัย ผู้ร่วมอยู่อาศัย และรสนิยมทางเพศ
2. พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชัน ได้แก่ แอปพลิเคชันที่ใช้งาน ระยะเวลาที่ใช้งานแอปพลิเคชัน ระยะเวลาที่ใช้งานแอปพลิเคชัน ปริมาณการใช้งานในช่วง 7 วันที่ผ่านมา จำนวนคู่สนทนาในระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมา การนัดพบกับคู่สนทนา สถานที่นัดพบกับคู่สนทนา การนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่สนทนา การพูดคุยถึงการติดต่อเอชไอวีหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ก่อนการนัดพบและการพูดคุยถึงการใช้อย่างอนามัยก่อนการนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์
3. การรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยประยุกต์จากแนวคิดความรอบรู้ด้านสุขภาพของ Nutbeam (2008) โดยผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อของเครื่องมือในประเด็นนี้ไว้ 4 หัวข้อ ดังนี้ (1) ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและการรู้เท่าทันสื่อ (2) ความรู้ความเข้าใจ (3) การจัดการตนเอง และ (4) ทักษะการสื่อสารและการตัดสินใจ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยแบบสอบถามผ่านการวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยมีเกณฑ์ว่าแต่ละหัวข้อคำถามต้องได้ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.50 ซึ่งผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.96
2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีของ Cronbach เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.83

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ในกลุ่มชายรักร่วมเพศในเขตกรุงเทพมหานคร ให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด จากนั้นนำข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชัน และความรู้เท่าทันสุขภาพ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด ค่าคะแนนสูงสุด) และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Independent Sample t-test) โดยใช้โปรแกรม SPSS ในการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่เคยและไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ผ่านการนัดพบผ่านแอปพลิเคชันหาคู่

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการศึกษารสนิยมทางเพศของชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเกย์ (Gay) คิดเป็นร้อยละ 40.25 มีช่วงอายุ 16-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.50 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 60 เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44 โดยมีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.75 เข้าที่พักอาศัย คิดเป็นร้อยละ 61.5 และพักอาศัยร่วมกับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 25.75

2. พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาแอปพลิเคชันหาคู่ที่นิยมใช้ในกลุ่มชายรักร่วมเพศในกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้แอปพลิเคชัน Tinder มากที่สุด (ร้อยละ 58.25) ส่วนใหญ่ใช้แอปพลิเคชัน มาน้อยกว่า 6 เดือน (ร้อยละ 34.5) โดยจะใช้งานช่วงเวลา 21.01-24.00 น. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.5 ใช้แอปพลิเคชันหาคู่น้อยกว่า 3 วันต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 34.75) จำนวนคู่สนทนาในระยะเวลา 6 เดือนย้อนหลัง พบว่า มีคู่สนทนา 1-3 คน คิดเป็นร้อยละ 44.75 ส่วนใหญ่เคยนัดพบกับคู่สนทนา คิดเป็นร้อยละ 74.5 สถานที่นัดพบ คือ ร้านกาแฟ คิดเป็นร้อยละ 25.17 ส่วนใหญ่เคยนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่สนทนา คิดเป็นร้อยละ 73.83 ในระยะเวลา 6 เดือนย้อนหลัง พบว่า ส่วนใหญ่นัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่สนทนา 2-3 คน คิดเป็นร้อยละ 51.01 เคยพูดคุยถึงการติดต่อเชื้อเอชไอวีหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ก่อนการนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 55.7 และเคยพูดคุยถึงการใช้อย่างอนามัยก่อนการนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 59.06

3. ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและการรู้เท่าทันสื่อ จากผลการศึกษาความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและการรู้เท่าทันสื่อของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ตด้วยตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.5 2) หน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับการให้ข้อมูลด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากที่สุด คือ ศูนย์วิจัยโรคเอดส์สภากาชาดไทย คิดเป็นร้อยละ 71.5 3) ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.75) เข้าถึงสื่อที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทางสื่อสังคมออนไลน์ 4) แหล่งสื่อที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีความ

เชื่อถือสถานพยาบาลที่จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 80 และ 5) แหล่งข้อมูลบุคคลที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์พบว่า ส่วนใหญ่ให้ความน่าเชื่อถือบุคลากรทางการแพทย์ คิดเป็นร้อยละ 84

4. ความรู้ความเข้าใจจากผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่นอนในกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวี จากการใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงข้อมูลดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงความถี่ ร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่นอนในกรุงเทพมหานคร (n = 400)

ความรู้ความเข้าใจ	ความถี่	ร้อยละ
1. โรคใดต่อไปนี้เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์		
• เริ่มที่อวัยวะเพศ (คำตอบที่ถูกต้อง)	144	36.00
• กลาก (คำตอบที่ผิด)	31	7.75
• ซิฟิลิส (คำตอบที่ถูกต้อง)	104	26.00
• หูดหงอนไก่ (คำตอบที่ถูกต้อง)	72	18.00
• เอดส์ (คำตอบที่ถูกต้อง)	360	90.00
• หนองในแท้ (คำตอบที่ถูกต้อง)	230	57.50
• หนองในเทียม (คำตอบที่ถูกต้อง)	41	10.25
2.วิธีการใดต่อไปนี้เป็นวิธีการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์		
• ทานยาป้องกัน (คำตอบที่ถูกต้อง)	139	34.75
• ฉีดวัคซีน (คำตอบที่ผิด)	328	82.00
• ใช้ถุงยางอนามัย (คำตอบที่ถูกต้อง)	265	66.25
• ทานยาคุมกำเนิด (คำตอบที่ผิด)	4	1.00
3.สามารถตรวจพบเชื้อเอชไอวีได้ภายในกี่วันหลังได้รับเชื้อ		
• 1 วัน (คำตอบที่ผิด)	30	7.50
• 2 วัน (คำตอบที่ผิด)	55	13.75
• 3 วัน (คำตอบที่ถูกต้อง)	221	55.25
• 4 วัน (คำตอบที่ผิด)	83	20.75
• 5 วัน (คำตอบที่ผิด)	11	2.75
4.สถานที่เข้ารับบริการตรวจหาเชื้อไวรัสเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์		
• โรงพยาบาลใกล้บ้าน (คำตอบที่ถูกต้อง)	247	61.75
• ห้องพยาบาลประจำสถานที่ทำงาน (คำตอบที่ผิด)	59	14.75
• สถาบันวิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย (คำตอบที่ถูกต้อง)	202	51.50

ความรู้ความเข้าใจ	ความถี่	ร้อยละ
• ร้านขายยา (คำตอบที่ผิด)	56	14.00
• คลินิกเอกชน (คำตอบที่ถูกต้อง)	257	64.25
5. ท่านคิดว่าการใช้เข็มฉีดยาร่วมกันมีความเสี่ยงในการได้รับเชื้อเอชไอวีหรือไม่		
• ใช่ (คำตอบที่ถูกต้อง)	353	88.25
• ไม่ใช่ (คำตอบที่ผิด)	47	11.75
6. ท่านจะได้รับเชื้อเอชไอวีหากจูบกับคู่ของท่านใช่หรือไม่		
• ใช่ (คำตอบที่ผิด)	265	66.25
• ไม่ใช่ (คำตอบที่ถูกต้อง)	135	33.75
7. การใช้ถุงยางอนามัยสามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้หรือไม่		
• ได้ (คำตอบที่ถูกต้อง)	200	50.00
• ไม่ได้ (คำตอบที่ผิด)	200	50.00
8. ท่านคิดว่าการใช้ถุงยางอนามัย 2 ชั้นจะช่วยลดความเสี่ยงจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้เพิ่มขึ้น		
• ใช่ (คำตอบที่ผิด)	139	34.75
• ไม่ใช่ (คำตอบที่ถูกต้อง)	261	65.25
9. ท่านคิดว่าการทานยาก่อนมีเพศสัมพันธ์เพื่อป้องกันเชื้อเอชไอวีได้หรือไม่		
• ได้ (คำตอบที่ถูกต้อง)	312	78.00
• ไม่ได้ (คำตอบที่ผิด)	88	22.00
10. ท่านคิดว่าสารอื่นใดต่อไปนี้ สามารถใช้แทนสารหล่อลื่นขณะมีเพศสัมพันธ์ได้บ้าง		
• ครีมทาผิว (คำตอบที่ผิด)	25	6.25
• สบู่เหลว (คำตอบที่ผิด)	45	11.25
• น้ำมันสำหรับนวดทาผิว (คำตอบที่ผิด)	157	39.25
• ไม่สามารถใช้แทนกันได้ (คำตอบที่ถูกต้อง)	173	43.25
11. ผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์สามารถรักษาให้หายได้และใช้ชีวิตปกติใช่หรือไม่		
• ใช่ (คำตอบที่ผิด)	285	71.25
• ไม่ใช่ (คำตอบที่ถูกต้อง)	115	28.75

5. การจัดการตนเอง

จากผลการศึกษาการจัดการตนเองเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่นอนกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่เข้ารับการตรวจหาเชื้อเอชไอวีนานๆ ครั้งหรือมากกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.25 ซึ่งเมื่อทราบบว่าตนเองมีความเสี่ยงจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะเข้ารับการตรวจหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 81.5 และหากได้รับคำแนะนำในการป้องกันตนเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พบว่า ส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตามได้เป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.5 แสดงข้อมูลดังตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงความถี่ ร้อยละ ของการจัดการตนเองเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานคร (n = 400)

การจัดการตนเอง	ความถี่	ร้อยละ
1.ความถี่ของการเข้ารับการตรวจหาเชื้อเอชไอวี		
• ปีละ 2 ครั้ง	15	3.75
• ปีละ 1 ครั้ง	66	16.50
• นานๆครั้ง (มากกว่า 1 ปี)	137	34.25
• เมื่อมีความเสี่ยง	90	22.50
• ไม่เคยตรวจ	92	23.00
2. การเข้ารับการตรวจหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เมื่อมีความเสี่ยง		
• ใช่	326	81.5
• ไม่ใช่	74	18.5
3. ความสามารถในการปฏิบัติตนหากมีคำแนะนำในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์		
• ทุกครั้ง	77	19.25
• บางครั้ง	250	62.50
• ไม่สามารถปฏิบัติได้	73	18.25
• รวม	400	100

6. ทักษะการสื่อสารและการตัดสินใจ

จากผลการศึกษาทักษะการสื่อสารและการตัดสินใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่เคยปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ใช้ถุงยางอนามัย คิดเป็นร้อยละ 69 เคยแนะนำเพื่อนเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 73.25 เคยพูดถึงประโยชน์ของการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเพื่อนสนิท คิดเป็นร้อยละ 58 เคยพูดคุยเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่ของตนเองก่อนมีเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 61.75 โดยส่วนใหญ่จะมีความกังวลหากมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกันหรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย คิดเป็นร้อยละ 64.5 สำหรับการแนะนำเพื่อนเมื่อทราบว่าเพื่อนของท่านไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นพบว่า ส่วนใหญ่จะไม่แนะนำ คิดเป็นร้อยละ 52.5 และคิดว่าการทราบสถานะโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของตนเองและคู่เป็นสิ่งจำเป็น คิดเป็นร้อยละ 81.75 แสดงข้อมูลดังตารางที่ 3

ตาราง 3 แสดงความถี่ ร้อยละ ของทักษะการสื่อสารและการตัดสินใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานคร (n = 400)

ทักษะการสื่อสารและการตัดสินใจ	ความถี่	ร้อยละ
1. การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ใช้ถุงยางอนามัย		
• เคย	276	69.00
• ไม่เคย	124	31.00
2. การแนะนำเพื่อนเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์		
• เคย	293	73.25
• ไม่เคย	107	26.75
3. การพูดถึงประโยชน์ของการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเพื่อนสนิท		
• เคย	232	58.00
• ไม่เคย	168	42.00
4. การพูดคุยเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่ของท่านก่อนมีเพศสัมพันธ์		
• เคย	247	61.75
• ไม่เคย	153	38.25
5. ความกังวลหากมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกันหรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย		
• ใช่	258	64.50
• ไม่ใช่	142	35.50
6. การแนะนำเพื่อนเมื่อทราบว่าเพื่อนของท่านไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์		
• แนะนำ	190	47.50
• ไม่แนะนำ	210	52.50
7. การทราบสถานะโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของตนเองและคู่ของท่านเป็นสิ่งที่จำเป็น		
• ใช่	327	81.75
• ไม่ใช่	73	18.25
• รวม	400	100

7. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคูในกรุงเทพมหานครระหว่างผู้ที่เคยนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์และผู้ที่ไม่เคยมีการนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์ (n = 400)

ความรู้ความเข้าใจ ด้านโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์	พฤติกรรมการนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์				t	P-value
	เคย (n=298) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) S.D.	ไม่เคย (n=102) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) S.D.				
ภาพรวม	9.648 2.69	9.304 2.20	-1.163	0.245		

จากตารางที่ 4 พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคูในกรุงเทพมหานครในกลุ่มผู้ที่เคยนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์และไม่เคยนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับได้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาการรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคูในกรุงเทพมหานคร พบประเด็นที่สำคัญ คือ ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและการรู้เท่าทันสื่อของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคูในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่จะใช้วิธีสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองผ่านอินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงได้มากที่สุด ศูนย์วิจัยโรคเอดส์สภากาชาดไทยเป็นหน่วยงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเชื่อถือมากที่สุด และการที่สถานพยาบาลจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเชื่อถือและเข้าถึงได้มากที่สุด ส่วนแหล่งข้อมูลบุคคลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเชื่อถือบุคลากรทางการแพทย์มากที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยนันท์ เหมือนเพชร และคณะ (2563) ที่ศึกษาการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เรื่องเพศกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นประเทศไทย พบว่า วัยรุ่นมากกว่าครึ่งหนึ่งรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เรื่องเพศระดับสูง และมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม โดยวัยรุ่นที่รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เรื่องเพศระดับต่ำ มีโอกาสมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมมากกว่า 2.10 เท่าของวัยรุ่นที่รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เรื่องเพศระดับสูง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคูในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยรวบรวมผลคะแนนจากข้อคำถามในประเด็น ดังต่อไปนี้ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน จำนวนวันที่สามารถตรวจพบเชื้อเอชไอวีได้หลังได้รับเชื้อ สถานที่เข้ารับบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ความเสี่ยงของการใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน ความเสี่ยงของการได้รับเชื้อเอชไอวีจากการจูบ ประโยชน์และวิธีใช้ถุงยางอนามัย ที่ถูกต้อง การทานยาเพร็พเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีก่อนมีเพศสัมพันธ์ สารหล่อลื่น ขณะมีเพศสัมพันธ์ และความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของประทักษ์พงษ์ วงศ์กิติ (2557)

ที่ศึกษาความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับการติดเชื้อเอช ฟี วี ของกลุ่มชายรักชาย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มชายรักชายในจังหวัดเชียงใหม่มีระดับความรู้เกี่ยวกับเชื้อเอช ฟี วี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวัดความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยรวมข้อคำถามมีความสอดคล้องกับความรู้ทั่วไปที่ประชาชนควรทราบตามหัวข้อการณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีภายใต้แนวคิด “Know Your Status” ในวันรณรงค์ตรวจเชื้อเอชไอวี (สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และ สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2562) และการรณรงค์การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการติดเชื้อเอชไอวีในวันแห่งความรักปี.ศ.2564 โดยเน้นให้ประชาชนตระหนักถึงการป้องกันตนเองและช่วยให้ปลอดภัยและใช้ถุงยางอนามัยให้เป็นเรื่องปกติในการดูแลสุขภาพทางเพศรวมถึงการมีความรับผิดชอบต่อกันและสังคมตามแนวคิด “New Normal New Safe SEX: ชีวิตวิถีใหม่กับเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย” (สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค, 2564) สิ่งที่น่าสนใจจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในหัวข้อการใช้ถุงยางอนามัย พบว่า มีผู้ที่ตอบว่าถุงยางอนามัยสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเชื้อเอชไอวีได้เพียงร้อยละ 50 ของผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษานี้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์ (2560) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารเรื่องเพศและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนไทยชายรักชาย จังหวัดชลบุรี พบว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนชายรักชายมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนชั่วคราวร้อยละ 67 และมีความสม่ำเสมอในการใช้ถุงยางอนามัยกับทั้งคู่นอนชั่วคราวร้อยละ 51 การวัดความรู้ความเข้าใจว่าถุงยางอนามัยสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการติดเชื้อเอชไอวีได้นั้น จึงมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนชั่วคราวในกลุ่มเยาวชนไทยชายรักชาย จังหวัดชลบุรี

2. จากผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่นอนในเขตกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มผู้ที่เคยนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์และกลุ่มผู้ที่ไม่เคยนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ไม่ว่าจะอยู่ในระดับความรู้มากหรือน้อย จะไม่ส่งผลต่อการนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์ผ่านแอปพลิเคชันหาคู่นอนของกลุ่มชายรักร่วมเพศในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวรยุทธ พายพายุห์ และพัชนี เจริญรยา (2562) ที่ศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของแอปพลิเคชันหาคู่นอนโทรศัพท์มือถือของกลุ่มชายรักชาย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้แอปพลิเคชันหาคู่นอนของกลุ่มชายรักชายมีปัจจัยภายในซึ่งเกิดจากอารมณ์ ความรู้สึกหรือความต้องการบางสิ่งบางอย่างโดยใช้แอปพลิเคชันหาคู่นอนเป็นสื่อกลางให้ตอบสนองความต้องการนั้น และแรงจูงใจในการใช้แอปพลิเคชันหาคู่นอนในกลุ่มชายรักชายคือ การสื่อสารกับชายรักชายโดยมีปัจจัยรองของแรงจูงใจ คือ ต้องการตอบสนองอารมณ์ทางเพศในการค้นหาคู่สนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่นอนซึ่งเป็นสื่อกลางในการหาคนที่มีความต้องการทางเพศเช่นเดียวกันด้วยเหตุนี้ทำให้ไม่จำเป็นที่จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในระดับใดก็ตามก็สามารถตัดสินใจนัดพบเพื่อมีเพศสัมพันธ์ผ่านแอปพลิเคชันหาคู่นอนได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การจัดให้ความรู้เพื่อให้กลุ่มชายรักร่วมเพศที่ใช้แอปพลิเคชันมีความรู้เท่าทันสุขภาพด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และการรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์โดยอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือเพื่อย่อยต่อการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองผ่านอินเทอร์เน็ต

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา แก้วเทพ. (2555). *คู่มือสื่อใหม่ศึกษา*. กรุงเทพฯ: โครงการเมธีวิจัยอาวุโส ฝ่ายวิชาการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ขวัญจิรา ตลปัญญาเลิศ และสุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2558). *การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการหาเพื่อนผ่านสื่อออนไลน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยนันท์ เหมือนเพ็ชร์, นิภา มหารัชพงษ์ และปจวริย์ อับดุลลาฮาซิม. (2563). การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เรื่องเพศกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทย. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 14(2), 23-33.
- ชุตีสันต์ เกิดวิบูลย์เวช. (2558). นวัตกรรมสื่อดิจิทัลใหม่สำหรับบัณฑิตศึกษา. *วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม นิด้า*, 2(2), 55-70.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2549). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ประทีกพงษ์ วงศ์กิติ. (2557). *ความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชพีวีของกลุ่มชายรักชาย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปริญทร์ นาคสิงห์. (2558). เพศวิถีของ “ชายชอบชาย” ในห้องน้ำสาธารณะ. *วารสารสังคมวิทยามานุษยวิทยา*, 34(1), 9-29.
- รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา ทอมสินธุ์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารเรื่องเพศและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนไทยชายรักชาย จังหวัดชลบุรี. *วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 29(2), 62-75.
- วรยุทธ พายพายุห์ และพัชนี เสงี่ยมรักษา. (2562). การศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของแอปพลิเคชันหาคู่บนโทรศัพท์มือถือของกลุ่มชายรักชาย (เกย์). *วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม นิด้า*, 6(2), 45-66.
- สำนักยุทธศาสตร์ สำนักพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2562). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2561. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุชาติดา พลาชัยภิมย์ศิลป์. (2555). แนวโน้มการใช้โซเชียลมีเดีย. *วารสารนักบริหาร*

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 31(3), 110-115.

อังคินันท์ อินทรกำแหง. (2560). *ความรอบรู้ด้านสุขภาพ: การวัดและการพัฒนา*.

กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาอังกฤษ

Boonchutima, S. & Kongchan, W. (2017). Utilization of dating apps by men who have sex with men for persuading other men toward substance use. *Psychology Research and Behavior Management*, 10, 31-38.

Nutbeam, D. (2008). The evolving concept of health literacy. *Social Science & Medicine*, 67(12), 2072-2078.

ระบบออนไลน์

กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว. (2557). *โซเซียลมีเดียหมายถึง*. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/567331>

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2561). *สถิติโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีปี 2561*. เข้าถึงได้จาก www.bangkok.go.th/aids/page/main/737/สถิติเอดส์

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และ สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2562). *สปคม*.

รณรงค์เชิญชวนประชาชน ตรวจเอชไอวี ภายใต้นวัตกรรม: เอชไอวี ตรวจฟรี ตรวจเร็ว เอชไอวี รักษาเร็ว รักษาฟรี (Know Your Status). เข้าถึงได้จาก <https://ddc.moph.go.th/iudc/news.php?news=7509&deptcode=iudc>

สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค. (2564). *แนวคิดการรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี*

เนื่องในวันวาเลนไทน์ (14 กุมภาพันธ์ 2564) “New Normal New Safe SEX: ชีวิตวิถีใหม่กับเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย”. เข้าถึงได้จาก https://ddc.moph.go.th/brc/news.php?news=17031&deptcode=brc&news_views=3938

Smith, A., & Anderson, M. (2016). *5 facts about online dating*. Retrieved from <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2016/02/29/5-facts-about-online-dating>